

НОВА ПОШТА

НОВА ПОШТА
излази сваког дана ујутру, осим понедељника и дана из празника
Редакција и администрација:
УВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 5/1
Телефон: 39--39. Пошт. фак: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.25.
Месечна претплата: 2.50 пенга,
тримесечна: 7.20 пенга

Год. II.

Увидек, четвртак, 17 децембар 1942

Број 280

Између Волге и Дона немачке и савезничке трупe заузеле су више места и одбиле све прошивнајде

Окољене совјетске снаге југоисточно од Торопјеца
већим делом уништене

Настављају се жестоке борбе у Киренајки

Немачка Врховна команда саопштава:

У области Терека у уторак смо уништили 24 совјетска тенка у току победничког одбијања непријатељских напада. Између Волге и Дона немачке и савезничке трупе заузеле су на јуриш више снажно брањених места и крваво одбиле противнападе. Италијанске трупе одбиле су непријатељске нападе и нанеле Совјетима тешке крваве губитке.

У простору југоисточно од Торопјеца уништили смо велики део окољеног непријатеља. Између 25 новембра и 15 децембра непријатељ је изгубио више од 3.000 заробљеника, 326 тенкова и 227 топова. Број погинулих је већи од 14.000. Јужно од Иљменског Језера јуришне трупе разориле су много непријатељских борбених положаја. На Виоком Северу бомбардери за обрушавања и борбени авиони са добрим успехом напали су пристаниште Мурманска, уређаје мурманске железнице, а на Рибарском Полуострву артиљеријске положаје. Совјети су од 1 до 15 децембра изгубили 441 авион. За исто то време 89 наших апарата није се вратило.

У западном делу Киренајке и у уторак су настављене жестоке борбе са бројно надмоћнијим непријатељским снагама. Уништили смо 16 енглеских тенкова и више топова. Немачки ловачки апарати уз губитак само једног апарата, оборили су 4 непријатељска. У ноћи између уторника и среде са добрим успехом бомбардовали смо пристаниште Бенгазија и извршили нов успешан напад у Алжиру против не-

пријатељских пристаништа за снабдевање као и ваздушних база. У источном делу Средоземног Мора немачки подморнички ловци потопили су једну непри-

јатељску подморницу. Брзи немачки ловачки авиони извршили су дневни напад на важне ратне уређаје на југоисточној обали Енглеске.

Седница Горњег дома

Прејседник Владе Калаи одржао је јовор о пољитичким, војним, привредним и социјалним проблемима

Будапешта, 16 децембар. (МТИ) — На седници Горњег дома у среду настављен је претрес буџета. Мужик Оливер преглучно се схватању надвојводе Јожефа да се за реквизирање не употреби војска. Преле Карол проговорио је због укидања филозофског факултета на Ержебет универзитету у Печу. Тражио је враћање факултета.

Крамер Була указао је на важност производње кудеље у Делвидеку. Нагласио је да треба поштовати трговачки позив, јер само се тако може расцветати хришћанска трговина. Заједно утакмица на многим местима онемогућује рад хришћанске трговине. Није противник алтруистичких задруга, али треба потиснути оне задруге које полазе са алтруистичким паролама, а у пракси показују сасвим супротно држање. Прима буџет.

Месарош Иштван мл. нагласио је да је сеоски народ увек био за националне идеале. Молио је владу да се побрине о породицама чији су чланови погинули херојском смрћу или су остали инвалиди.

Потом је министар-прејседник Калаи одговорио на интерпелације. Констатовано је да су се интерпелације кретале око политичких, војних, привредних и социјалних проблема. На првом плану наше политике, природно, стоји мађарска инострана политика. У спољно-политичким питањима једва се могу наћи различита мишљења. У мађарској спољној политици постало је јединствено схватање, и

основа овога јединства су две чињенице. Једна је несаломљива верност и одлука у вршењу дужности, а друга наглашавање мађарске националне независности и самосталности у вези с тим. Пр. родно је да постоје екстремисти у сваком правцу, али мора да се нагласи да се то чује како у земљи тако и у иностранству: ови играју потпуно безначајну улогу у овој земљи.

Потом се осврнуо на обавезе које нас везују према војницима који се боре на фронту. У првом реду је то да има да им се да по могућности најбоља опрема. Мађарска влада ову обавезу стопроцентно извршује. Исто тако нам је обавеза према мађарском војнику да водимо рачуна о онима који су остали код куће. Уверен је да смо новом наредбом о ратној помоћи овој обавези у пуној мери одговорили. Исто тако може се рећи да је задовољство и старање о инвалидима. Мора се водити рачуна да се у грађанском животу збрињу инвалиди, ратна сирочад и удове, тако да постану корисни и свесни чиноци националног друштва. Прејседник владе на крају је указао на оне заблуде по којима је Мађарска Каман у коме тече мед и млеко. Не може се рећи да је зло, али се указују неопложне потребе за сходне мере. Са пуно одговорности изјављује да отклањајући тешкоће ове године у идућој економској години са новом организацијом лакше ћемо моћи подносити тешкоће привредног живота.

Говор прејседника владе примљен је са великим одобравањем. Горњи дом је потом примио предлог буџета.

После тога говорили су министар за снабдевање г. Сас Лајош и министар финансија г. Ременш-Шелер Лајош. Идућа седница Дома одржаће се сутра у 10 часова пре подне.

ТУРСКИ АМБАСАДОР У БЕРЛИНУ ОТПУТОВАО НА ОДМОР

Цариград, 16 децембар. (НШТ) Јавља се из Цариграда да је берлински турски амбасадор стигао на допуст у Цариград.

Одликовање генерала Јаниа

Будапешта, 16 децембар. — (МТИ) Господин Регент одликовао је генерала Јани Густава мађарским великим крстом за заслуге са мачевима на ратној траци за витешко држање пред непријатељем и за успешно вођење своје војске у борби са непријатељем.

ЕНГЛЕСКИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ОДБОР ЧЕТВОРИЦЕ ПОЗВАН У ТУРСКУ

Берн, 16 децембар. (БТ). Из Њу Делхија јављају да је парламентарни одбор четворице енглеског Парламента после посете Кине стигао у Њу Делхи и ту добио позив турске владе да приликом свога повратка у Лондон посети Турску.

ПРЕГОВОРИ ЛАВАЛ—ДЕА

Париз, 16 децембар. (ДНБ) — Прејседник француске владе Лавал водио је разговоре са шефом народног покрета Марселоом Деа. Сазнаје се да је у овим преговорима расправљан проблем за стварање једне партије у целој Француској. Сем тога Лавал је примио многе префекте, после чега је наставио разговоре са својим пријатељима де Бриноном и Каталом.

ВИШИ ДЕМАНТУЈЕ ДА ЈЕ БИВШИ ПРЕТСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ ЛЕБРЕН ПОБЕГАО У ИНОСТРАНСТВО

Виши, 16 децембар. (ДНБ). У вишиским круговима демантује се вест, проширена од Британске обавештајне службе, да је Албер Лебрен, бивши прејседник француске Републике, побегао у неутралну земљу. У истим овим круговима изјављују да Лебрен борави на свом имању поред Гренобла.

НЕМАЧКА ВЛАДА УПУТИЛА ЈЕ ШВАЦАРСКОЈ ВЛАДИ НОТУ У ВЕЗИ СА ОКИВАЊЕМ ЗАРОБЉЕНИКА

Берлин, 16 децембар. (ДНБ). На надлежном немачком месту се саопштава да је, према извештајима из поверљивог извора, влада немачког Рајха упутила ноту Берну у вези са окивањем ратних заробљеника.

ЛИТВИНОВ КОД ХАЛА

Женева, 16 децембар. (ДНБ) — Јављају из Вашингтона да „Чикаго Сан“ јавља да је руски амбасадор у Сједињеним Државама Литвинов посетио министра спољних послова Хала и изложио му гледиште совјетске владе у погледу адмирала Дарлана. Хал је том приликом примио к знању гледиште Совјета противу Дарлана.

Трупe маршала Тимошенка повукле су се код Стаљинграда у ширини од 40 километара

Анкара, 16 децембар. (ДНБ). Према телеграмима приспелим из Москве у Анкару, немачки напад отпочео у правцу Котелникова и југозападно од Стаљинграда присилио је маршала Тимошенка да на ширини од 40 ки-

лометара повуче своје трупе просечно 3 до 4 километра. Према телеграмима, ово повлачење је било потребно стога да би бољшевици избегли опкољавање већих одреда.

Годишњица „Нове поште“

Пре годину дана, 16 децембра 1941 године, угледао је света преи број „Нова пошта“. Приликом овог скромног јубилеја, сматрамо за нашу дужност да се са неколико речи осврнемо на ову минулу годишњицу рада. За нас ова годишњица претставља један значајан датум и сматрамо за нашу дужност да га овом приликом подвучемо и истакнемо његов значај.

Приликом акције за покретање српског листа у Бачкој, ми смо наишли на пуно разумевања надлежних фактора. На правом месту морамо да изречемо нашу благодарност Господину Претседнику м. кр. владе и његовим помагачима, који су питање покретања нашег листа узели у озбиљно проучавање сматрајући сасвим оправдано да се овде не ради о усамљеном подухвату, него о општој ствари која треба да допринесе консолидацији прилика међу нашим светом и да се на тај начин наш свет што брже уклопе у конструктиван државотворни рад. Дајући одобрење за покретање листа, господин Претседник владе показао је да влада са пуно пажње и љубави прати живот и потребе свих грађана и да своје стране жели да покаже најбољу вољу у том правцу, уверена да ће овај њен гост бити правилно схваћен и оцењен. У том погледу ова одлука резултирала је пуним успехом и ми поред захвалности, са задовољством можемо да констатујемо да једногодишњи рад и билаштво „Нове поште“ није било узалудно и да је имало добре резултате. „Нова пошта“ дејствовала је умирујући на наш свет, она му је била тумач ствари и догађаја, и он је са пуно поверења пратио њено писање које је било одређено од њеног пословног програма.

За наш први задатак сматрали смо да истичемо све оно што је корисно и добро, оно што наш народ може да привреди за ову земљу, да му укажемо на пут којим ваља ићи, на пут који ће нашом свету осигурати миран живот, рад и спокојство.

Признајемо да у извесним тренуцима наш задатак није био лак. Али ми смо га се примили у уверењу да када се ради нешто добро и корисно, онда ни тренутне тешкоће нису непрестиве, нити сме да се стане на по пута. Наш народ у Бачкој, вредан и радан, одвајнада је научио да у раду и радом ствара своју позицију у друштву и друштвеном животу. Природно је да је и наш задатак био управљен правцу да наш Народ упутимо да прегне на посао и да на тај начин, својим радом, поштовањем закона и законских прописа, докаже да је користан члан друштвене заједнице и да се као такав има сматрати. У том погледу сматрамо да писање нашег листа није било некорисно и да је за ово кратко време имало лепе резултате.

Радујемо се што су и надлежни чиновници правилно и повољно оценили држање нашег листа. У више махова ми смо да оу надлежни фактори дали израза своме задовољству о коректном и умасном писању нашег листа, које је веома повољно дејствовало на нашу јавност и знатно олакшало рад државних власти, него што тако целокупна штампа цитирала је поједине наше написе, коментаришући их повољно и симпатично. У томе видимо да смо били на добром путу.

С друге стране, у одазну читалачке публике такође смо осетили да наш рад није био узалудан, јер га је она гудала, којој је овај лист био најбољом, примљив свордно и са поверењем. Ми смо свој задатак од почетка вршили са крајњом конзеквентношћу, уверени да само исправан пут даје гаранцију за пуно поверење и успех.

Кроз ШТАМПУ

„Право мањих народа“

„Фелкшипер Беобахтер“ бази се — како јавља ДНБ — у тланку „Право мањих народа“ пре свега овом сумњом коју се Биглези труде да убаци у извесне неутралне кругове о томе какав ће бити будући положај малих европских народа у оквиру нове Европе. Лист квалификује као чисту комедију становиште по којем је својевремено свака држава зачлањена у Друштву народа важила као потпуно равноправна. Стварно, Енглеска и Француска, као редитељи тог предузећа, диктаторском влашћу су надзиравале свако иступање и реценцију. Како би било могуће — шта „Фелкшипер Беобахтер“ — у доба Друштва народа да се икад у некој држави по слободној жељи и вољи народа могла образовати влада, као што то Биглези данас поновљено устављају.

Прешавши на питање какво место заузимају мале државе у новој Европи, „Фелкшипер Беобахтер“ наглашава да велики животни простори стварају потребу за јасним уређењем, ово је пак могуће само под неоспорним вођством оних Сила које заједницу тих животних простора осигуравају без икаквих ремећења која долазе споља. Мале државе ће се у властитој интересу прилагодити новом поретку, а с тиме ће се истовремено ослободити онога претећег вртлога међу великама, из којег се досад никад нису умеле спасти. Тек онда ћемо постепено да мале државе не буду више предметом погађања великих сила, жртве на чијим се леђима решавају стране размирце.

Ипак, ипак држање Немачке према њеним мањим суседима, „Фелкшипер Беобахтер“ установљава да Немачка ниједну мању државу Европе није приморала на рат. Европски добровољци, који се данас боре раме уз раме са немачким војницима, чине то у уверењу да не могу имати ни где другде будућности само у Европи, која им истовремено осигурава несудан привредни успех и пун развјат њихова животних простора. Није их неће спречавати у томе да и у гледишту на свет на свој начин буду срећне. Европа је проживела доста страха и патње током начелних и верских ратова, а научила је да је стрпљивост и међусобно разумевање једна од најважнијих заповести живота. Упућени смо — пише завршно „Фелкшипер Беобахтер“ — на пуно поверења сарадњу са средњим и малим државама, као што и те државе требају нас. Крут наших Савезника признајемо, са највећим респектовањем, за равноправну странку, у сутрашњој постојаној и мирној сарадњи.

„Регели Мађарорсаг“, у односу на североафрички фронт, пише између осталог: „Према енглеским посматрачима, Ромел је код Ел Агејле хтео да ступи у борбу са Монтгомеријем. Осма британска армија се три недеље спрема за сукоб, и општрајају

Резимирајући у неколико констатација овај наш мали јубилеј, „Нова пошта“ наставиће овај и овакав свој рад, који је досада био апробиран од надлежних чинилаца као и од јавности, у уверењу да ће корисно попу-

бе да најзад стигне немачку афричку војску која јој је искликала из руку. Али Ромел је, како нагледа, поново надмудрио Биглези. Док се Монтгомери спремао на велики сукоб, Ромел се — како се изразио војни сарадник ДНБ-а — вратио својој „старој тактици“, и опет је спретно набегао да надмоћна Осма британска армија присилни на борбу немачко-италијанску афричку војску“.

„Нову примену Ромелове „старе тактике“ још не познајемо подробно — пише даље „Регели Мађарорсаг“ — и не знамо под каквим околностима је одлични немачки стратег помрсио рачуне енглеских генерала. Али, војни сарадник ДНБ-а извесно није без разлога писао да се у Либији сада догађа нешто што није повољно за Биглези“.

„Док се ово дешава на источном крају североафричког фронта, на његовом западном крају, у Тунису, даље пада киша, тако да — као што јавља Будапештанска агенција — за последњих двадесет и четири сата није дошло ни до каквог значајног ратног догађаја. У Берлину, на сваки начин, устављавају да се иницијатива и даље налази у рукама сила Осовине.“

„Нојес Винер Тагблат“ доноси из Анкаре: „Турски министар-претседник Сарацоглу дао је анкарском претставнику листа „Пополо д'Италија“ интервју о новој привредној политици Турске која је пошла револуционарним путем. Сарацоглу је сам дао смернице за нове мере: „Турска, која је разочарана од исправа предузетих експеримената либералног карактера, сада је одлучена да примени строги режим ауторитарне самоодбране. Разлагања Министра-претседника — пише даље, према бечком дневнику, „Пополо д'Италија“ — још се допуњују исказима Мемеметоглуа, брата Министра спољних послова који наглашава да рат Турску стаје исто толико као и неку зараћену земљу. Либерална политика се показала недовољном, тако да се мора прићи методама тоталитарних држава“.

„Турски министар привреде Сирја Дај изјавио је у недељу на радију: Ми живимо у сигурности само из тог

Господин од
главе до пете

(Talpig úri ember)

Одличан филм
из Биермајерског доба

Грег Гарсон и Лоранс О.

У сали су инсталирани модерни
апарати за грејање дворане

разлога, што је општепознато да ми нећемо оклевати да нашу отаџбину бранимо на начин како то одговара традицијама наше славне историје, чим и најмање буде такмуча наша национална част. Наше мирно држање није знак слабости, него снаге. Целокупни турски народ претставља једну непоколебivu заједницу, и моћна турска војска стоји на отрази“.

„Берлинер Берзенцајтунг“ доноси из Цариграда: „Као што се јавља из Техерана, енглеске окупационе трупе у јужноиранском петролејском подручју знатно су појачане. То може имати само тај смисао да се подвуху енглеске аспирације на тај део Ирана. У Техерану, међутим, од неког времена су ојачали Американци, да би корак по корак добили у руке одлучне делове државног апарата, док у северном делу земље, пре свега у покрајини Азербџајан, која граничи са Турском и са ирачким подручјем Мосула, владају Совјети. Но бескарактерна влада Кавам ас Салтанеха, техранског премијера, уопште није заузела никакво становиште, тако да са све већом занетошћу трију Сила, све теже постаје спровођење најпотребнијих управљачких мера, нарочито на привредном пољу“.

У тланку се затим подвучило да ни Савезници ни њихове присталице у техранској влади нису рачунали са једним фактором: ирачким народом. „Отигледно искориставање земље од стране туђинских трупа, и тиме изазвана оскудица у животним намирницама, потенцијали су незадовољство до отвореног отпора...“

Англосаксонци и Шпанија

Рам. 16 децембар. (МТИ) — „Пополо ди Рома“ истаче изјаву, коју је пуковник Ватиста, претседник Кубе, дао приликом посете Вашингтону. Лист доноси изјаву Ватисте према којој би напад на Шпанију била врло корисна ствар за Савезнике, поглавно са гледишта даљег развоја положаја у јужној Африци.

Куба није важна држава — пише „Пополо ди Рома“ — и пуковник Ватиста није важна политичка личност, али поред свега не може се смејати на ову изјаву. Изјаву је пуковник дао у Вашингтону, и вероватно је да је том приликом дао изјаву као прет-

ставник Рузвелтове владе. Многе знаци указују на то да англосаксонске силе имају нападачких намера према Шпанији. Један такав напад не би изненадио ништа више него напад на француску Северну Африку. Може се рећи да североафрички напад са стратешког и политичког гледишта повлачи за собом напад на Шпанију. Генерал Ајзенхауер, који у Тунису није гледао напред, те је напшао на препреке, сада узамемерно гледа на концентrirању левог крила, које се додирнује са шпанским Мароком и Танџором. Ајзенхауер се нада да би га у извесним протившпанским разматрањима помагале избеглице из шпанског грађанског рата. Природно, Биглези и Американци не рачунају са чињеницом да је генерал Франко наредно мобилизацију у циљу одбране Шпаније и шпанских колонизија у Африци.

Немири у Ирану

Анкара, 16 децембар. (Стефани) — Пометња у Ирану постаје све већа. Подела жита од стране власти није поправила расположење становништва, утолико мање што подељена количина претставља врло мали део онога што је енглеска и совјетска војска запленила. У Техерану и другим градовима нижу се демонстрације једна за другом. У Техерану је у немирима последњих дана ухапшено више од 200 учесника. Нарочито строге мере предузете су против љака који су демонстрирали у Техерану.

ОПАСНО СТАЊЕ У БОЛИВИЈИ

Буенос Ајрес, 16 децембар. — (Стефани). Боливијанска влада је због избијања штрајка рудар прогласила опасно стање. Узрок обуставе рада је што рударска предузећа нису хтела да повисе наднице.

Одбијен напад извиђачких снага Осме армије у Киренајки

Берлин, 16 децембар. (Интериф) Осма енглеска армија, када је у уторак покушала да се са извиђачким снагама приближи немачко-италијанским линијама, претрпела је пораз на добро скривеном минском пољу и препрекама, али је претрпела пораз и због муњевитог противнапада осовинских трупа. Стога се Монтгомери однека плава да се обалним путем, дакле чезно, приближи Ромеловој војсци. Уместо тога веће моторизоване, тенковима помагане снаге, послао је из јужног правца у циљу опкољавајућих операција, како би тако заобилазио са стране или иза леђа немачко-италијанске линије. Али и овде су се Енглези преварили у вјери да ће постепено резултат бројном надмоћношћу, многим тенковима

На свечан начин пуштени су јуче у саобраћај мостови на Ференцовом каналу

Јуче пре подне у 11.30 часова на свечан начин пуштена су у саобраћај два новоизграђена моста на Ференцовом каналу код Ујвидека, и то један на међународном путу који води за Сабадку, а други на путу који води за Темерин. Као што смо јуче јавили, Министарство саобраћаја је заступао инж. Керменди Лајош. Од стране града био је присутан г. д-р витез Нађ Миклош, градски начелник са свим шефовима одељења Градске куће и једна делегација војске од више официра. Траку на мостовима је пресекао велики жупан д-р апа-

тини Фернбах Петер, који је том приликом одржао и пригодан говор у коме је захвалио Министарству и влади што је схватила потребу изградње путева у Делвидеку, који су били веома запуштени и неизграђени. Истакао је да је Министарство за ова два моста утрошило 800.000 пенга.

Занимљиво је напоменути да су мостови свршени за 170 радних дана и на њима је радило просечно дневно по 100 радника. 230 радника су, међутим, били упуслени у припремним радовима.

ПОТОПЉЕН АМЕРИЧКИ ПРЕКООКЕАНСКИ БРОД

Амстердам, 16 децембар. — (ДНБ). Према званичном извештају једног североамеричког бродарског друштва, путнички пароброд „Президент Кули“ од 21.936 тона, који је вршио транспорт трупа, потонуо је у близини Соломонских Острва.

НЕСУГЛАСИЦЕ У АУСТРАЛИЈАНСКОМ ПАРЛАМЕНТУ

Лисабон, 16 децембар. (Стефани) — У аустралијанском Парламенту владају несугласице. Несугласице су избиле због слања аустралијанских трупа на удаљена ратишта. Претставници независне радничке партије предлажу да се аустралијанске трупе не шаљу на удаљена ратишта. Партија не одобрава ни то што влада у вези са слањем аустралијанских трупа на удаљена ратишта није поднела претходно предлог меродавним телма.

ПРЕГОВОРИ ЛАВАЛА У ПАРИЗУ

Париз, 16 децембар. (ОФИ). — Министар-претседник Лавал, који је у уторак пре подне водио разговоре са маршалом Петеном у Вишију, отпутовао је по подне у Париз. Одмах по доласку водио је разговоре са својим сарадницима.

Град неће морати враћати трошарину коју је убрао од 16 августа до 31 децембра 1941 године

Министарство финансија, у споразуму с Министарством унутрашњих дела, довело је ових дана одлуку, по којој оснажује решење градоначелника у ствари градске трошарине, коју је град убрао од 16 августа 1941 године. Неки велетрговци и друга предузећа тражили су од града да им се врати уплаћена трошарина коју је град убрао од 16 августа 1941 до 31 децембра 1941 године, тј. за време откада је престала војна административна власт, јер су стали на ставовиште да је град ове своте неправилно убрао. Као што је познато, за време војне административне управе владало су на територији Делвидека закони и правилници који су били у важности за време Југославије. Међутим, ови закони и правилници стављени су ван снаге на дан престанка војне управе, 16 августа 1941. Град је стао на становиште да

Нови немири у Индији

Амстердам, 16 децембар. (ДНБ) — Према извештају Енглеске обавештајне службе, у једној гостионици у Бомбају експлодирала је бомба. Гостионица, коју углавном посећују војници и морнари, била је у тренутку експлозије дупке пува. Још није утврђено да ли је бомба смештена у гостионици или је убачена споља. У Бомбају је у уторак ухапшено 80 лица што су учествовали у ултимим демонстрацијама. Демонстранти су заустављали аутомобиле, а разорили и опљачкали једно слагалиште жита.

† Д-р Милан Матић

Синоћ при закључку листа обавештени смо, да је познати адвокат д-р Милан Матић преминуо после кратке и тешке болести. Покојна д-р Матић подвргао се лечењу у једном пештавском санаторијуму. Међутим, стање његовог здравља знатно се погоршало и он је синоћ, стигавши у Ујвидек, преминуо.

ЈАПАНЦИ СЕ ПОВУКЛИ ИЗ БУНЕ НА НОВОЈ ГВИНЕЈИ

Лондон, 16 децембар. (БТ) — Главни стан генерала Мак Артура пре неколико дана јавио је да су америчке и аустралијске трупе заузеле Буњу на Новој Гвинеји. Жесточе борбе и даље се настављају. Нападачке трупе морају да се боре за сваки комадић земље. Јапанци се у својој одбрани боре са великом одлучношћу, тако да сваки амерички и аустралијски војник мора да води борбу понаособ.

Према вестима које стижу из Сиднеја, Јапанци су искрпали нове трупе северно од Буње.

ИНТЕРНИРАНИ ЕНГЛЕСКИ И АМЕРИЧКИ АВИЈАТИЧАРИ У ШПАНИЈИ

Мадрид, 16 децембар. (ДНБ). У један шпански град на више теретних аутомобила стигло је око 200 британских и североамеричких авијатичара, који су били присиљени да се спусте у Шпанији, те су интернирани. Међу њима налази се и посада од 32 човека са 4 четворомоторна авиона.

У ФРАНЦУСКИМ МИНИСТАРСТВОМА НЕ ПОСТОЈЕ НЕМАЧКИ СТРУЧНИ САВЕТНИЦИ

Берлин, 16 децембар. (ДНБ). У берлинским политичким круговима демантује се извештај „Јунајтед Преса“ прека коме у француским министарствима раде нови немачки стручни саветодавци. У овим круговима изјављују да је ова вест потпуно неистинита.

НОВИ ШПАНСКИ ДОБРОВОЉЦИ ПОЛАЗЕ НА ИСТОЧНИ ФРОНТ

Мадрид, 16 децембар. (ДНБ). У Шпанији је у уторак одржана војна свечаност на којој је једном новообразованом батаљону на свечан начин предата застава. Овај батаљон убрзо ће отићи на Источни фронт, где ће у редовима Плаве дивизије учествовати у борби против болшевијизма.

ЗБОГ ОСКУДИЦЕ У УГЉУ ФРАНЦУСКЕ ФАБРИКЕ НЕЋЕ РАДИТИ ДВЕ НЕДЕЉЕ

Париз, 16 децембар. — Према саопштењу надлежног министарства, због оскудице у угљу, као и прошле, тако и ове године од 20 децембра до 3 јануара биће обустављен рад у свима фабрикама због штедне у угљу.

СЕДНИЦА ШПАНСКЕ ВЛАДЕ

Рим, 16 децембар. (МТИ). — Према извештајима „Месаџера“ из Мадрида, шпански министарски савет одржао је дугу седницу под претседништвом генерала Франка. Са седнице министарског савета још није издато званично саопштење.

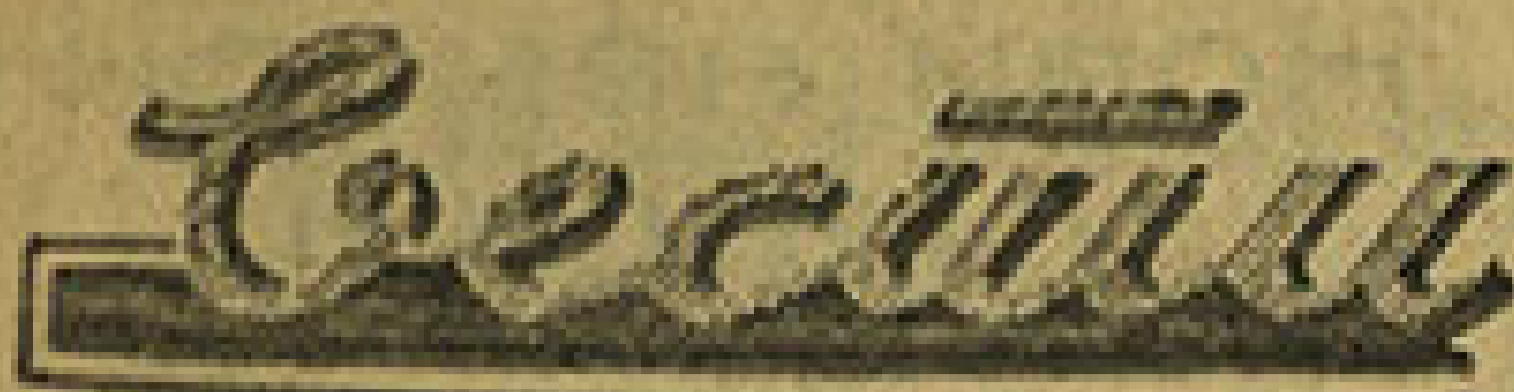
Према мадридском извештају италијанских листова, италијански амбасадор у Мадриду водио је дужи срдачан разговор са генералом Франком.

НОВО ХАПШЕЊЕ ТЕРОРИСТА У ФРАНЦУСКОЈ

Виши, 16 децембар. (ДНБ) — У околини Сомира и Анжеа у последње време терористи су извршили низ атентата експлозивним материјалом. Полиција је почетком ове недеље ухапсила осам терориста. Један је извршио самоубиство у тренутку хапшења, други се обесио у затвору у Анжеу.

ИНТЕРНИРАНИ ФРАНЦУЗИ МОРАЈУ СЕ САМИ ИЗДРЖАВАТИ

Виши, 16 децембар. (ДНБ). — У француском службеном листу обнародован је закон у коме се интернирани Французи из разлога националне сигурности имају у интернацији сами издржавати. Висину трошкова тога издржавања наредиће власти које су наредиле интернацију.

ЧЕТВРТАК, 17 ДЕЦЕМБАР 1942

— Нових пет стотина пакета послала је Сабадка на фронт као божићни дар војницима. Грађанство даје и даље обилно своје поклоне, тако да ће се од материјала који је већ стигао Црвеном крсту моћи послати још неколико стотина нових пакета. Досада је послато на фронт 2.500 пакета-божићница.

— Посмртни остаци Талат-паше биће из Берлина пренесени у Турску. Турска влада одлучила је да репатрира посмртне остатке последњег турског великог везира Талат-паше, који сада почивају у Берлину. Као што је познато, Талат-паша је 1922 године пао као жртва атентата у Берлину од руке једног Јерменина. Приликом преноса посмртних остатака Талат-паше из Берлина биће приређене велике војничке почасте. Једна посебна турска делегација долази у Берлин да прими посмртне остатке Талат-паше.

Тражим за одмах

Једног до два бачвара
за сталан рад. 2151

Михајло Јумахер
бачварски мајстор — Опаланка

— 19 нових витезова положило је заклетву у Хоргошу. У Хоргошу је у недељу положило заклетву 19 нових витезова. На ову свечаност дошао је из Будапеште д-р Мешко Золтан, санитарски генерал, члан Горњег дома, као и Сомјаш Фриђеш, заповедник Витешке столице. Из Сабадке је присуствовао велики жупан г. д-р Рек Андор као и многи гости из Сегеда и других градова. На свечаности су говорили жупник г. Вирав Иштван и велики жупан Сабадке г. д-р Андор.

— Буџет града Сабадке састављен је и износи 8.314.549 пенга. Покриће износи свега 6.877.164 пенга, а мањак који ће се покрити градским прирезом, износи 1.437.164 пенга. Пошто државни порез изнаша 1.600.000 пенга годишње, то је одређено да градски прирез буде 90 одсто. На тај начин покриће се цео мањак у градском буџету и добиће се суфицит од 2.615 пенга. На здравствене ствари предвиђено је 641.942, на помагање сиротиње 55.579 пенга, на апровизацију 35.695, на изградњу града 135.738, на кредитне ствари 244.695 пенга. Буџет за 1943 годину већи је са 1.648.850 пенга од буџета за 1942.

— Строге мере за утеривање порезе у Турској. У Турској су јавно по уличним зидовима истакнуте листе пореских дужника, који су сви позвани да у року од 15 дана уплате своје пореске заостатке. У противном случају, пореска свота се удвостручава, и мора се уплатити у току дана 15 дана, иначе ће дотични дужник бити упућен на присилан физички рад.

Ведри шренуци из авијашичарског живоша

(Хомведокс батаљон за ратне извештаје кадет-аспирант емтез Сабо Иштван).

Ведрина, весело, смех, понека оптимистична подвала исто тако су неопходни у животу авијашичара на фронту као што је неопходна значка са круном и златним орлом у пилотову униформу. Непоклобљива добра воља, велика ведрина, никада не изостају са лица авијашичара. Чак и када полазе на дужност, одлазећи можда да пркосе смрти, сваки од њих се осмехује, па чак и онда када се изнурених живаца и душе враћају са лета.

Тај осмех је њихова тајна, њихова свага...

Код једног нашег бомбардерског одреда, приликом непријатељског бомбардовања, запаљен је шатор канцеларије одреда. Шатор је лепо изгорео, уз велике пламенове и то брзо, у као тесто мрачној ноћи, све до pepела. У њему је све уништено. Читава рна запрашених списа, извештаја, дописа, неколико празних табела хартије за писање, празни салдуши, службене књиге, два перендасана стола, столице и можда и једна писача машина. Једном речју, потпуно уређење „ратне канцеларије“. Сутрадан изјутра о овом пожару послат је следећи званичан извештај вишој команди:

„Канцеларија одреда запаљена се и изгорела је за време ноћног непријатељског бомбардовања. Штета је наведена у исказу о изгорелом материјалу“.

Шта вреди ту много говорити! Зар нишу бити у праху?

Тек што с смркло, око осам часова, над аеродромом су се већ појавиле совјетски бомбардери. Они су енергично испалили своје „Сталјинске лампе“ и, поред светлости ових, у узастопним таласима тражили су испане аеродрома и логора. Још је у пуном јоку текао овај „ватромет“, када је око девет часова, на велики шум, изненадно одјекнуо звук трубе. Ревносни трубач својски је до краја отрубио ово што је требало, и то толико амбициозно, да тако нешто лепо бомбардери никада у животу нису чули.

И тада се испоставило да трубач чете има не само смисла за хумор и одлично живце, већ уме и да труби.

Убацивање је остварење највећих снова једног пилота. Знам за случајеве да је једног „непослушног“ младог потпоручника његов командант, који је требао да га казни при одмеравању казне, оставио пред овај избор: или ће се одрећи два убацивања, или ће код куће провести тридесет дана у собном затвору.

„Кривац“, се без колебања одлучио за затвор.

Потпоручник Гајза Андран, командант апарата, доспео је са својим апаратом приликом једног напада у веома жестоку контраавијашичарску палбу. Летело се у роју и, пошто водећи апарат, услед јаког дејства палбе није могао ништа да учини, и он је мирно управљао даље својим апаратом у одређеној висини и правцу. Одједном, његов радио-телеграфиста, по својим духовитим одговорима чувени цукофирер Доминики Ерич, одјекнуо је кроз телефон до ушију потпоручника Гајзе:

— Господине потпоручниче, повишио јављам, болшевици веома жестоко пуцају на нас.

— И водећи апарат је изложен пуцањима, друже! — одбио га је потпоручник.

За тренутак је завладала тишина, а затим је радио-телеграфиста тихо мумлајући, приметио:

— Повишио јављам, то нам неће много помоћи...

Слично мишљење туо је и заставник Брања Шандор. Њега је обично забављао наредник Марсан Ласло, радио-телеграфиста. Једном приликом хренули су баш на своје 21-во убацивање, када се заставник Брања пре поласка окренуо и са седништа иза волава, наминувши, упитао Марсања:

— Но, друже, хоћемо ли још пући за 21 (ајшт)?

Марсан је за тренутак преворно одмерно погледом свог заставника, али се затим наизненадно разнокито и рекао:

— Имате право, господине заставниче! Отари сам карташ, али ово је први случај да ћу на 30 узети још једну карту.

ПОТРАЖИТЕ БИВШИ

Комљеновићев подрум

где сваковрсно алкохолно пиће у најбољем квалитету и најсолидније можете купити. 1964

Вл. Мајорош Јожеф, Увидек, Хитлерова 5

творница рума и ликера, белострговина бина

— Нов начин поделе масти у Сабадки успео је — утврдио је Апровизациони одбор на својој јучерашњој седници под претседништвом великог жупана. Сабадка добија довољно свиња и масти, па је грађанство снабдевано како треба. Осим тога почели су у Сабадки и приватна кљанга свиња, тако да ће знатан део грађана бити снабдевен масти на овај начин. Апровизациони одбор је осим тога учинио потребне кораке за рационализацију горива у Сабадки. На седници су расправљена и разна актуелна питања.

— Шеталишта на Палићу и тргови у Сабадки биће модерно преуређени. Нарочити стручњаци студирају сада са представницима града Сабадке могућност како да се модернизирају тргови и бања Палић. Извршиће се и пошумљавање у извесном делу Палића. Градска управа има намеру да у унутрашњости града створи игралиште за децу а на трговина што више зеленила.

— Приликом Божића у Италији ће бити повишени оброди меса. Приликом Божића и Нове године, сваки грађанин добиће ванредни оброк меса од 250, односно 200 грама.

Јавно предавање на Високој источној трговачкој школи

Предавање г. Немец Јанов, директор, о актуелним међународним транспортним питањима

У петак, 18 о. м., на Привредно-организационом семинару М. кр. високе источне трговачке школе одржаће јавно предавање, по позиву управе школе, г. Немец Јанов, унутрашњи члан фирме „Немет и Тарша, међународно транспортно предузеће Будапешта—Ујвидек“, а тема предавања је: „Суштина, значај и разлик међународног транспортног обрта“.

Предавање ће се одржати у сали Конзерваторијума (палата б. Трговачке коморе), а почиње тачно у 16 часова. С обзиром на значај и занимљивост овог предавања, као и личност самог директора г. Немеца, који је одличан познавалац ових питања, предавање заслужује пажњу. Гости су радо виђени.

КОД ПОЈАВА ТРОВАЊА, ПРОУЗРОКОВАНИХ ПОКВАРЕНИМ ЈЕЛОМ, ПРАВОВРЕМЕНО УПОТРЕБЉЕНА ПРИРОДНА ФРАНЦ - ЈОЗЕФОВА ГОРНА ВОДА ЈЕ ДОБРО СРЕДСТВО.

— Скупљање цигарета у Сабадки извршиће чланови Левенте на Божић. Левенте ће оставити код сваког малопродавца дувана нарочите кутије, у које треба оставити цигарете као поклон војсци. Организатори ове акције скупљања цигарета за војску већ сада упозорјују пушаче на ову акцију са лозинком: Понуди домобрану са цигаретом.

— За незбринуту децу оболеле Даринке Скенцић преко „Нове поште“ дао је свој прилог г. П. П. у своти од 30 пенга.

— Крвава циганска туча одигра се у Сабадки у Бајским виноградима, на циганском насељу. Блашко Димовић и његова приложница Катица Новаковић су се због нечега посвађали са Лајчом Димовићем. Овај је у свађи узео кухињски нож и налетео на Блашка и Катицу, ранивши их на више места. Обоје су пренети у болницу у тешком стању. Лајчо Димовић је ухапшен.

— Кад се свиче гоји пшеницом и ражи... У Захагерсеру осуђен је апотекар Чучи Беше и жена му на по четири стотине пенга глобе, јер су утрошили 15 центи пшенице и ражи на товање својих свиња. Да би добили што више хлебаница, они су пријавили властима две особе више.

— Трговци у Сабадки поднели су пријаву против непознатих лица која су последњих дана извршили крађу у многим трговинама. Крадљивци су два мушкарца и једна жена. Они су се обучили у селачко одело, ушли у радњу где су се раскометали и пројели да им се покажу разни предмети. Врло брзо они су узрали неке од тих предмета, тако да су једном трговцу, на пример, напели штету од 1.000 пенга. Другога су оштетили са 1.200 пенга. Од једног су узели скупоцену свилу, од другога десет пари дечјих одела, од трећег много количина рукавица и филних свилених чарапа, итд. Полиција је покренула истрагу против „селаких крадљиваца“.

У четвртак у околини Увидека вршиће се бојно гађање

Градначалничко звање ол. кр. града Увидека извештава: месни батаљон пограничних ловаца вршиће бојно гађање на дан 18 децембра пре подне од 9 часова до 4 часа по подне на терену источно од Дунавца. Угроњени терен припада старој општини Неш. Савбрајај на путу који води за Неш, Тисаналманфалу, Фелшенабел и Алшокабал слободан је. Међутим, забрањен је савбрајај на испу дуж Дунавца.

оо • оо

Пореско звање ол. кр. града Увидека
Бр. 49075/1942

ПОЗИВ

Градско пореско звање позива све оне пореске дужнике који су добили одгону плаћања скупног (мађарски) пореза, односно трансферирање заплењених предмета

да безусловно изврше исплату о
одређеном термину.

Јер ће у противном случају заложени предмети без посебног позива и обавештења бити провезени у јавни магацин, а против њих ће бити предузета даља егзекуција, како покретних, тако исто и некретних, од стране Градског пореског звања.

Увидек, 15 децембар 1942.

ГРАДСКО ПОРЕСКО ЗВАЊЕ

оо|||оо

— Изашао је из штампе Велики илустровани српски народни Календар „БРАНКОВО КОЛО“ и стављен је у промет. Календар је штампан на лепој хартији и има 240 страна са око 100 слика. Садржина је у сваком погледу одлична. Поред дивних прича, песама, догађаја из целог света, ту су и рубрике за пољопривреду, науку, медицину, женски свет, деџа рубрика, шале, спорт, сановник, вашари и све што у један добар календар спада. Цена му је популарна, свега 2.— пенга. Може се добити по књижарама, трафикама, код продавца новина и код Издавача Љубомира Богданова, штампарија, Увидек, Буза тер 21. Умољавају се поручиоци појединих примерака, да новац (или у пошт. маркама) пошаљу унапред на моју горњу адресу и то, 2 пенга за календар и 30 филера за поштарину. Слање повуком са трошковима стаје 3.— пенга. 2133

(•)

— Изгубљена пазарна књижица. Пре неколико дана изгубио је своју куповну књижицу г. Ђожа Летић, Ченејски салаши 224. Књижица носи број 23053. Моли се поштен налазач да куповну књижицу преда власнику.

— И крушка и јабука родиле по други пут у истој башти. Јуче је посетио нашу редакцију г. Гавра Јовановић-Бебин, Борца ул. 22, и довео са собом неколико комада малих, свеже узбраних јабука и крушка, које је истога дана узбрао у својој башти. Том приликом г. Јовановић нам је рекао да и јабука и крушка имају још много плодова, и да им овогодњи мраз није још ни најмање нашкодно.

— Највећи избор омира код Сотера, Увидек, Алкотмањ ул. 1. 1081

Само **Хајнеманово** одело
прави човска господином 1388
УВИДЕК — Мусолини улица бр 13

„Уметници“ на делу

Док је један „рецитацијама“ заговарао власника радње, други је крао

Прекјуче по подне ушли су у једну парфимерију у II Ракоци Ференц улици два артисте, и то Јожеф Фајстхамел, из Бачфелдвара, стар 26 година, који је међу артистима познат под именом Харленц, и његов друг Геза Бузогањи, из Обече, стар 21 годину, међу артистима познат под именом Хари. У дрогерији је један почео заговарати дрогеристу, док је други хтео да стави под капут један календар од каучука. Пошто је сопственик радње Андор Ерендинер ово приметио, почео је дозивати полицију, а артисте су истрчале из радње и почеле бежати. Полицајца, који је случајно био на улици, појурно је за њима и, после дуже трке по улицама, ухапсио их је у Мађар улици.

Обадвојица су приведени у полицију, где је установљено да су тога дана извршили низ крађа и то све у радњама у II Ракоци Ференц улици. Они су изјави-

ли да су им за њихову артистичку тачку били потребни извесни предмети, те су дошли у Увидек да их набаве. Интересујући се по овлашћеним радњама, видели су да је све оно што треба да купе врло скупо. Стога су се одлучили да те предмете или украду, или да крађом зараде новац, да би могли набавити што им треба. Стога су одлазили у радње и док се један разговарао, други је трпао у џепове разне предмете, које су после хтели да уновче. Полиција мисли да су ова два крадљивца извршила много више крађа него што признају, те се стога овим путем позивају трговци којима је у последњих неколико дана из радње нестало било шта да то одмах пријаве полицији, како би се олоксала истрага против ових уметника крадљиваца.

Ако хоћете 2 сата безбрижно
и у смењу провести своје време **погледајте**

у „РАКОЦИ“ биоскопу од 14—17 децембра о. г.
најновији филмски шлагер

Свему је муж крив(!?)

У главним улогама: Мирна Лој

Мелвин Дуглас

— Осуђен бивши потшеф поште у Бајши Хорват Јене, који је оптужен за утају. Он је примао на пошти пакете, али наплаћену таксу није завео у дневник, већ је присвојио. Осим тога присвојио је и новац за многе новчане упутнице, које такође није увео у дневник. Он је на суђењу пред сенатом г. д-ра Линзера порицао дело и рекао да је био оптужен послом, па није искључено да је у том раду погрешно. Он је мањак од 389 пенга већ исплатио. Суд је Хорвата осудио на шест месеци робије. Пресуда је правомоћна.

— Божићне јелке стигле су у Сабадку и продају се по доста високој цени. Јелке средње величине стају 10—15 пенга. Разног украса има у папирницама, али је и то скупо. Јабукe и ораси такође.

— Позив власницима оружја у Сабадки који су своје оружје предали у априлу прошле године или касније полицијским властима. Полицијска капетанија у Сабадки позива све оне власнике оружја који су своје оружје на позив власти предали полицији да најкасније до 31 јануара 1943 траже њихово издавање. Ко не буде поднео молбу за издавање оружја до означеног рока, сносиће последице, јер ће му се оружје продати на јавној дражби, па ће тако добити само откупну цену за своје оружје.

— Због недозвољеног клања интерниран је у Топољи Антун Сударевић, гостионичар из Бач-Јожеф-фалве. Он је заклао свињаче без дозволе и продавао месо и маст изнад максимираних цене. Због тога га је Среско начелство интернирало, осим тога одузело му дозволу рада као гостионичару и месару. Осим тога интерниран је и Бер Шимон из Топоље, јер није одржавао услове о стављању под полицијски надзор.

— Скупина у Швајцарској расте. Индеко цена за животне намирнице у Швајцарској је, узевши за основу цене у августу 1939, порастао просечно на 225 према 100. Цена маслу скочила је, у том раздобљу, са 515 на 700 сантима, говедини са 805 на 491, телетини са 230 на 425, свињетини са 350 на 591, фином уљу са 150 на 277, меду са 450 на 740, чају са 835 на 1630, салуну са 40 на 80 сантима. Цена коксу је удвостручена а петролеју утростручена.

— Кафа од — сунцокретовог семена. Г-ђа Ерна Ник, становник Сабадке, пронашла је нов начин додатка за каву. Она је изпржила извесну количину сунцокретовог семена заједно са љушком, затим га је самлела, додала уобичајену количину Франкове каве и добила нову врсту „каве“, која је врло пријатна, нарочито са млеком. Г-ђа Ник препоручује ову „каву“ јавности, нарочито деци.

На прашком шурниру
млади Јунге и даље
води исеред првака.
свешта д-р Аљехина

Прашки турнир обећава да ће бити прави триумф за осамнаестогодишњег немачког шаховског феномена *Клауса Јунгеа* који, три кола пред завршетак утакмице, и даље поуздано води са читавим поеном испред првака света д-ра Аљехина. Од ове судије важности биће међусобна партија између Аљехина и Јунгеа, која ће се одиграти у једном од последњих кола.

О резултатима осмог кола дознају се следеће појединости: Котнауер је против *Јунгеа* играо једну тешку варијанту краљичиног гамбита, али на оштри напад свога противника није нашао тачну одбрану, изгубио је краљину, док је Јунге двоструком жртвом ловаца партију решио у своју корист. Врло узбудљив ток имала је партија *Аљехин—Опоченски*, у којој је потоњи већ имао у рукама победу, по прегледавши скривену комбинацију првака света, морао у 25 потезу да се преда. Семш је изгубио од Прокова, Подгорни од Рејфара а Телен од Фолтиса. Партија Зита—Хроматка завршена је нерешено.

Стање после осмог кола је следеће: Јунге 7, д-р Аљехин 6, Фолтис и Зита по 5, Котнауер и Рејфир по 4 и по, Опоченски 4, Подгорни 3 и по, Хроматка и Телен по 2 и по, Семш 2, Проков 1 и по.

(•)

— Први становници радничког насеља Хорти Иштван у Сабадки већ су се уселили у ОНЧА куће. Засада је од 45 радничких кућа на овом новоствореном насељу у Сабадки, на Палићском путу, сазиано 10 кућа. Њихови први становници су се већ уселили. Први се уселио са седиоро деце градски службеник Алмаши Ласло. Остали ће се уселити ових дана. Уз сваку породичну кућу има по 200 кв. метара земљишта за вртарство.

— Сајам „Бачке кошнице“ у Сабадки успео је изнад сваког очекивања. У Мушкој гимназији је одржан овај први „дан кошнице“ и поподневни свечаности присуствовали су и родитељи. „Кошничари“ су се показали врло досетљиви „трговци“. По подне у 4 сата приређен је кабаре, који је врло лепо успео. На сајму су највише успеха имали ученици грађанских школа, који су продавали своје рукотворине.

— Хтео да га поплаши, па га тешко повредио ножем. Пред Судбеним столом у Зомбору одржано је суђење Мајорш Палу, надничару из Овербаса, који је окривљен да је 1 децембра 1940 напао и ножем повредио Слободана Секичког. На суђењу Мајорш се бранио тиме да није имао намеру да удари ножем Секичког, него да се одбрани, јер га је овај физички напао. Суд је одредио саслушање нових сведока и претрес је одложен.

Андора — ушочиште мира и романшике

Државица са свега једним бископом, Андора је чувена по својим радио-емисијама

Међу Паринејма, на граници Француске и Шпаније, лежи малена република Андора, која запрема свега 462 квадратна километра. Ова ситна државица занимљива је мешавином прошлости и садашњости, — феудалних предања и радија. Свега има једва шест хиљада становника.

Главни град Андоре је Андора де Виеја, стара варош, изграђена на отеновитом брду. У престоници живи свега неколико стотина душа. Ту је седиште судије и шефа полиције, који, по традицијама републике, има права да располаже животом и смрћу сваког поданика.

У „МАДМАЗЕЛ АКИ“ УЖИВА СВАНИ...

У граду Андори нема ни једног бископа, а једини бископ целе ове државице налази се у маломе граду Ескалдесу. Међутим, Андора је чувена са друго једне, врло модерне установе: то је радио.

Радио-станицу Андоре радо слуша цела Европа, јер та станица има спикерке са најлепшим гласом. Дина и понос Андоре је „Мадмазел Аки“, пошто се Андора јавља свагда на таласима етра: „Аки Андора!“ („Овде Андора“). Правим именом зову се та спикерка Викторија Збрзана, и глас јој је исто тако чувен као и Тина Роси... Мадмазел Аки је веома лепа девојка, која се сад

удаје, но задржаће и даље и своје девојачко презиме, као што је то у Андори обичај. Она зарађује месечно шест стотина песета, а свакодневно добија преко две стотине песама. — толико као сви други грађани ове државе заједно.

Андорска радио-станица је једина у свету која нема оркестар и која никад не даје политичке вести. Томе насупрот располаже са огромном збирком грамофонских плоча.

ТАМНИЦА — ОПОРАВИЛИШТЕ

Друга знаменитост Андоре је палата „де ла Вал“, где је седиште Владе, суда, школе и — тамнице. У тој прастарој палати, подигнутој 1580, најзнаменитије је место тамница, која се може назвати и — опоравилиштем.

Затвореници добијају за доручак белу каву, у подне супу, месо са варивом и тесто, а тако исто је обилна и вечера. Међутим, затвореници се ипак туку и гуњају да им је досадно, па често из досаде једноставно — побегну. Зато се сада гради нова тамница, где ће надзор над њима моћи бити строжији.

ДРЖАВА БЕЗ ЖЕЛЕЗНИЦА И БЕЗ ВОЈНЕ ОБАВЕЗЕ

Андора нема железница, нити је онде позната каква војна обавеза. Андора нема ни права да објављује рат, она плаћа годишње 960 франака француској влади, а 450 песета шпанској. Према иностранству Андору заступа Француска.

У последње време Андора је домоћина милионара. Међу пет хиљада урођеника грађана за више од три стотине се може рећи да су, по количини готовине франака, милионари, а има преко тридесет милионара у песетама.

Преко шест стотина становника имају своје аутомобиле или мотоцикле. Випикл није у Андори омиљен.

Меса и вина може се у Андори добити у неограниченим количинама, по много животног и другог потрошачног издају се и у Андори на карте. Дневни оброк хлеба је 20 песета по глави, шећера добије сваки грађанин килограм месечно, а уља литру месечно.

Највећи приход држави има од дувана. Сваки грађанин може садити дуван, али га мора продати држави по 70 песета килограм.

Године 1942 Андора је, може се рећи, ушочиште мира и романтике у Европи.

Како је пронађено пилзенско пиво

СТОГОДИШЊИЦА ПИЛЗЕНСКОГ ПИВА

У новембру 1842 начето је у Пилзену, у Чешкој, прво буре нове врсте пива, творевине стручњака из Вилехофена Јозефа Грола, које је, сразмерно брзо, под именом „пилзенско пиво“ дошло на светски глас. Дотле, и у Пилзену се пила једна прилично умерена врста јечменог пива, која се није нарочито радо пила, нити је била постојана. Зато је и проја пива била слаба, па је управа Грађанске пиваре у Пилзену, после дугих дебата да ли да своје предузеће ликвидира или не, најзад решила да се позове стручњак Грол — који је био чувен као стручно лице за пивску фабрикацију, а уједно и као велики трубијан — да покуша производити пиво на баварски начин.

Тако је, крајем 1842, мајстор Грол дошао у Пилзен, у пратњи читавог штаба помоћника, и наскоро се задимиле високи опаци пилзенске пиваре, која ће да производи „баварско пиво“. Међутим, стипајем прилика, уместо копије добијен је — оригинал: једна нова, сасвим особена врста пива одличног укуса. Иако се мајстор Грол тачно држао баварског рецепта, успело му је да „пронађе“ ново пиво које се од баварског знатно разликовало.

Тај успех, међутим, није само заслуга пиварско-техничке вештине Гролове и његових помоћника, него и извесних предуслова и околности: нарочито пилзенска вода игра ту важну улогу, која садржи неуспоредиво повољну основну материју. Тако исто и пилзенски стеновити подруми — који се данас протежу у лавиринт дуг скоро десет километара — својом постојаном климом, поклопајем, наводно и неким гљивицама, ванредно повољно утичу на сазревање пива.

Новопронађено пиво нашло је набрзо на најбољу проју, прво у самој Чешкој, а после 1850 већ и у Бечу. Око 1860 већ је цела Немачка пила „пилзенац“. Неколико година касније, већ су и већи париски ресторани точили пилзенско пиво, а ускоро је већ изомовано и у Америку.

Није, дабогме, недостејало покушаја да се и на другим местима производи пиво за ла Пилзен, али су то све остала више или мање лоша подражавања, која нису могла да се, по укусу и финоћи уопште, мере са оригиналом. Квалитет пилзенског пива је остао ненадмашан и данас, стотину година по своме постанку.

Плач животиња

Како стоји ствар са „крокодилским сузама“

Немачки лекар д-р Херберт, пишући о сузама и плачу, занимљиво разлаже и о животињским сузама. Научници лекари баве се у новије време много проблемом плача и суза код људи, али, многи научници и ветеринари у исто време проучавају подробно и плач односно сузење код разних врста животиња. При томе се у најновије доба дошло до врло занимљивих закључака.

Немачки професор универзитета д-р Лудвиг Хек, тврди, да је месецима вршио опите у берлинском зверњачку и детаљно проучио проблем суза код животиња. Он је, пре свега, утврдио да поједине животиње на разне начине реагирају на телесне и душевне болове који се код њих изазивају болешћу или спољним утицајем.

Има прилично јаких физичких болова који мајмуну не привлачују никакву нарочиту жалост и тегобу и он те болове стонички подноси. Али, одуземо ли младом мајмуну мужјаку женку, и одведемо ли је у кавез другог мужјака, од женке животиње мајмун ће преко целог тела плакати и пилити. Утврђено је да је мајмун према психичким боловима донекко осетљивији, него према физичким и зато може да пролива много суза.

Професор Брајдес утврдио је биолошким и анатомским истраживањима, да се све животиње сисари деле по суаним жлездама у очима у три велике групе: те три врсте сузањих жлезда знатно се разликују и по саставку и по квалитету сузања.

Јако развијену сузну жлезду имају мајмуни и слепи мишеви. Приликом је развијена ова жлезда и код злова и свију других сисара развијајуће интелегенције. Има животиња, као и људи које устину плачу, али при томе не пролију ни једну сузу. И код ових животиња је у сваком случају утврђен живчани „плач“ психички поремећај.

Уопштом, за животиње је суза одлично дезинфекционо средство. Сузама могу скоро све животиње сисари да захвале што су појачано заштићени од разних заразних болести, нарочито опасних очних оболења. Устину и код човека суза садржи извесне хемиске супстанце у себи, које лако и брзо растварају ба-

циле и отрове. То је доказано хемиским опитима. Једна кап сузе помешана у шољи са милионима отровних бацила за неколико секунди уништава све те бациле.

Што се тиче плаче о „крокодилским сузама“, давно је већ утврђено да крокодил устари не плаче и не тугује кад лије сузе. Он својим крупним сузама устину пера само прљавштину окупљену на његовој ружној и страшној њушци. Код крокодила је дакле суза само средство за умивање, као на пример, сапун код човека.

НОВО СИНТЕТИЧКО ВЛАКНО

У једној немачкој текстилној фабрици неком стручњаку пошло је за руком да пронађе текстилна влакна синтетичким путем. Ова влакна не разликују се много од природних влакна. Поступак при томе је веома замршен, јер се сировина, која треба да постане синтетичко влакно, прерађује у гасовима, а после тога поступка добијају се танка и крхка влакна. После тога ова влакна се мешају са раствором целулозе и провезава, и када су савијено готова, она се бојалишћу.

РОМАН ЈЕДНОГ МРТВАЧКОГ САНДУКА

У једној малој варошници у професији Нордед недавно је нуђен путем огласа у новинама на продају један половни мртвачки сандук, у добро очуваном стању, по јевтиној цени. Тај сандук је још пре 20 година купио један кројачки мајстор из варошнице, јер је имао флике-идеју да још за живота испроба своје лежнице на коме ће вечито почивати кад буде умро. Временом се толико навикао на сандук, да је често по подне, после ручка, сизвао у мртвачком сандуку уместо на канабету.

Кад је овај особењак-кројач умро, његова родбина је сасвим заборавила кројачев полован мртвачки сандук и сада ројаци желе да га проладе. Међутим, купац се никако није јављао, јер је свет у тој варошници побијено сујеверан, па верује да дух покојног кројачког мајстора не би имао мира на другом свету ако би неки други мртвац лежао у његовом ковчегу, који је он још за живота резервисао за себе.

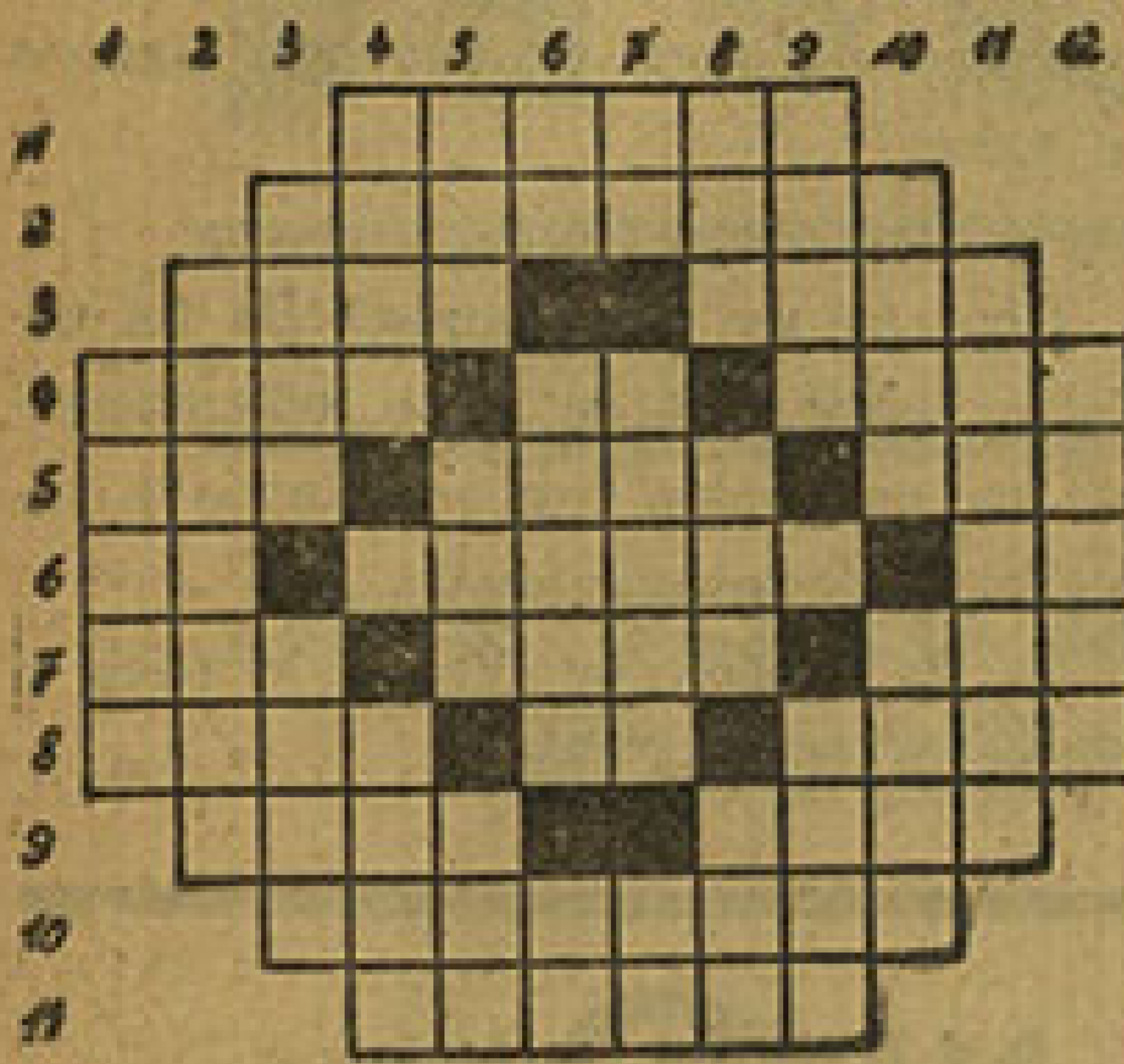
БЕЛИ ИНДИЈАНЦИ У ПАНАМИ

Британски научник Хери Харлем написао је недавно занимљиву студију о белим Индијанцима који живе у америчкој републици Панама (Централна Америка). Кад су први шпански освајачи, после Кристофора Колумба, дошли у Централну Америку, они су у Панаму на разним местима наилазили на беле Индијанце. То су били чудни људи. Њихово је тело било бело од тела европског човека. Преко целог тела су се завлачили у своје колибине и земунце, а ноћу су полазили у лов и радили остале своје послове. Превозом Индијанци називали су ову браћу „месечовим људима“, јер су бели Индијанци обожававали месец и приносили му жртве. Та раса белих Индијанаца, америчких староседелана, узумрла је крајем прошлог века.

Укрштене Речи

Број 274

Водоравно: 1) Приповетка Ј. Веселиновића. 2) Цицеронов противник. 3) Госпођа — метак. 4) Птица ослица — данас (мађарски) — помрчина. 5) Аждаја — отвор на кожи — тешина. 6) Лична заменица — вод — француски члан. 7) Женско име — гуче — Беч. 8) Врста — египатско божанство — мушко име. 9) Урликање — седељка. 10) Схватити. 11) Шпанско женско име.

Усправно: 1) Земљоредник. 2) Словеначки вајар. 3) Суд за купање — област у Азији. 4) Рупа — према — коће (мађарски). 5) Ковче — крајња гачка земљине осе — онај (мађарски). 6) Улица (француски) — фарбар — мозак. 7) Свеза — мерило — кинијелни ботаничког савременог сликара. 8) Конац — женско име — сенка. 9) Пркос — вокал — део стопале. 10) Области Индонезије — отрано женско име. 11) Женско име. 12) Место за игре у Риму.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 273

Водоравно: 1) Елеонора Д(уе) — ка — ма — с, ш. 2) Депортирати. 3) Икар — пир — апре. 4) Пар — хомир — лив (Нил). 5) Нај — пас — УАП. 6) Декрету. 7) Бос — сос — Ада. 8) Пок — Татра — итд. 9) Орој — тип — ерер. 10) Старетинар. 11) Та — им — то — см.

Усправно: 1) Едип — пост. 2) Деван — Берта. 3) Паралокса. 4) Хор — к — јес — т — Ири. 5) Ар — поп — к — сат — ем. 6) Т — Исв — р — ОТИ — т. 7) Ми — рис — е — ери — ст. 8) Ара — р — УТА — а — ено. 9) Аплаудира. 10) Остриц — отаре. 11) Шнек — Дрем.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

РАЗОЧАРАЊЕ

Марио Банота

— Љубим твој!
— Добро, а затим?
— Шта мислите казати тиме?
— Очекујем да ћете ме сад позвати у ваш стан, у стан неочекиваног човека на пољину чаја. Ох, како је то одвратно! Али ја сам и заслужила такав позив, јер сам доиста кокетирала с вама. Надала сам се да ћете ипак разумети да је то био обичан флерт! Али ви то нисте разумели, и сада могу очекивати фаталан позив на чај. Зар доиста верујете, драги Марио, да бих вас могла посетити у вашем момачком стану?

— Не, драга, нисам ни помислио да бисте посетили стан неочекиваног мушкарца. Доиста вас прозивше љубим и ценим. Ја сам само рекао да вас љубим. У духу вас већ гледам у стану, који сам изналазио посебно за вас, у нашем стану. У тајном писмацкићу наше љубави. Цели свој живот могао бих тако провести крај вас. Али ви сте удати и ја вам могу понудити само тако местанце, сиромашно место, у које још нисам довели једну другу жену пре вас. Само за једну реч вас молим, кратко реч — обећање, да бих наше писмацкиће пре нашег доласка могао поверити тапетару да га учини достојним вас.

— Ви сте дивни! А знате ли већ тако местанце?

— Још не, али ћу га наћи!

— Доиста? Ваш сам радознала како ћете доћи до таквог идеалног места.

— Значи ли то „да“?

— То значи... то значи... драги пријатељу, ако најбоље тако писмацкиће дођете и решите ми.

Реченица која много обећава. Смешак, који је пропратио ове речи, био је још значајнија. Дакле опет једна победа без тешке борбе! Марио није могао ни помислити да ће се мала, лепа госпођа Ана, која је тек годину дана удата за његовог пријатеља Мишу, дати тако лако освојити. Али све су жене једнаке! Марио је био изнова јак.

Ујутру, чим је устао, Марио је отишао у посреднички биро за станове, али тамо су му саопштили да нису у стању да му пруже ни једну једину адресу.

— Најбоље ћете учинити, господине, да сами потражите сами стан. Али бојимо се да ћете тешком муком наћи нешто одговарајуће...

Истина, и било је врло тешко. Марио је почео лутати улицама и тражити нове табле на капијама и прозорима. Али нигде такве табле! Улазио је у куће, куцао на свака врата, али без успеха. И тако се десило да је у тој потери обилао не само свој квартал, него и суседне улице и квартове.

Освајање, дакле, госпође Ане није било без тежкоћа! Није се, додуше, радало о томе да се савлада њена честитост... Не, јер је и она изгледала управо тако исто нестрпљива као и Марио. Она је сама почела говорити о „писмацкићу“, чим га је први пут срела.

— Јесте ли нашла?

— Боже мој... још не! Али имам у науму дивно ствар за који дан, — одговорно је смењухи се успљехом Марио како је знао да нема још ништа.

— Можда ви превише бирате, наставила је госпођа Ана. Без сумње тражите неки компликовани стан, у каквој дискретној улици, са раскошним холлом и два валаза... Та ја не тражим тако нешто. Била би потпуно задовољна и са обичним удобним станчићем, на петом спрату, само ако кућа није у лошем стању, ако изглед није неугодан. Мени је доста и само две собе, салон и кузпросторије, а над би не могућности ту био и балкон, то би било дивно. Таква отај покушајте наћи, онда би ви заиста били дивни пријатељ.

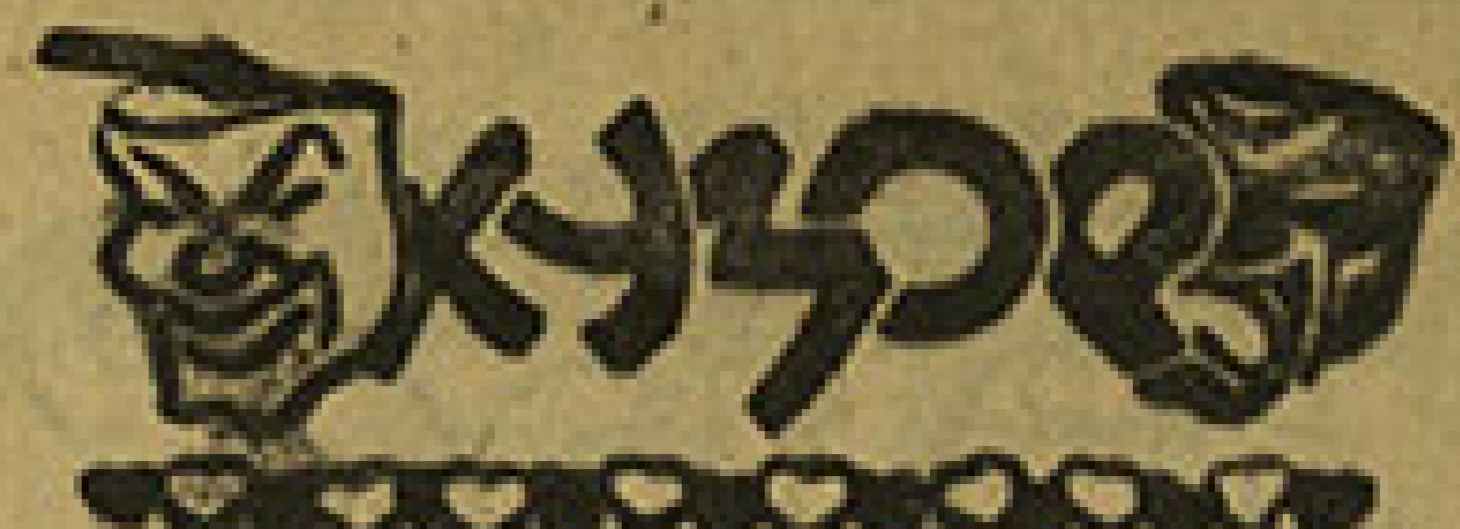
И Марио је неуморно наставио са тражењем. Устајао је рано ујутру и цео дан био је на ногама. Сав његов дневни посао састојао се да разговара са домарима у тој трци за станом. Изнемогао, враћао се увече кући. Запамтио је сва вечерња задовољства: казану, друштво, новориште и блоскоп.

А како би друштво и могао поштинити. Ох, када би госпођа Ана хтела разумети његов положај!

— Најмилија — рекао је он при сусрету — отрано ми је. Ништа не могу да нађем! Кад бисте хтели бити тако љубавни, ох, љубавни, да барем припремено дођете у мој садањи стан. Само припремено...

Али госпођа Ана није хтела ни да чује молбе своје обожаваоца. Она је тежнула за станом на петом спрату!

Марио је наставио да трага, а једног дана доприни к њој победоносно:

НАЈПОТРЕБНИЈЕ

— Да ли неш још што да купиш?
— Хоћу, само оно што ми је најпотребније.
— Шта то?
— Колица за памет!

— Нашао сам!
— Када можемо последати писмацкиће?

— Сутра у четири часа. А реду?
— Дајте ми адресу! Састаћемо се пред кућом.

Грозничаво узбуђен, чекао је сутрадан Марио и немирно бацао погледе на прозоре стана који је тражио тако дуго и нашао тешком муком.

И госпођа Ана није била мање нестрпљива. Тачно у четири сата појавила се на углу. Али шта то значи?... Није била сама! Прати је један мушкарца! Њен муж?!...

Госпођа Ана је дошла са мужем. Он је срдачно стиснуо Мариу руку.

— Драги, добри, стара пријатељу како сам ти захвалан! Ана ми је рекла са каквим си трудом нашао овај мали стан, какав ми већ шест месеци тражимо без успеха. Покушали смо све могуће: и уреду за посредовање и новчане награде, и преко агента итд., али све без резултата. Напокон смо већ изгубили наду... Али ти си имао наше среће него ми и како ми нагледа нашао си нам стан на петом спрату! Наша највећ тежња! А да ли има и централно грејање?...

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

МАРИНЕЛА МЕЊА ДУШУ

МАРИО КОНЧИНИ

На своју срећу дошао је до једног квартала испод туберкулозних дрвета, пружала се пољана обрасла тешком, ниском травом, а уз алеју налазило се неколико осамљених клупа. Стропоштео се на једну од њих. На другом крају клупе једна старија жена читала је новине. Младић је у први мах сасвим збуњено зурно у ваздух, а затим му је поглед пао на клупу и најзад се зауставио на малој кожној ташни, која се налазила у његовој близини на клупи. Ко зна, можда има и новина у њој? Треба само да испружи руку, а жена, која се сасвим занела читањем новина, сигурно неће ништа приметити... Требало би да покуша... Само реди покушаја... Зашто човек не би кро-

вао је привремен на то, кад ништа? Десном руком лезао се приближио ташни и осврнуо се, да би се уверио да ли га неко не посматра. Ташна се налазила још свега 10 сантиметара од његових показивачких зглобних прстију.

У том тренутку, жена је спустила новине, уздахнула, немирно подигла ташну и устала. Носање је оставила на клупи. То је био један број „Новина дн Романа“. Младић је подигао новине и почео их читати. Не због тога што су га интересовале новине, јер, отворно, сам његовог бедног отаца, ништа га на свету није интересовало — али је ипак веровао да ће са новинама у руци издати изглед уплатног грађанина. Препр-

тао је очима телеграме, часописе и друге спортске новине. Највише се заинтересовао за огласе. Можда ће моћу њима наћи неку повуду за рад, која би му одговарала. Међутим, његове наде биле су веома мртаве у тој повуди. Та он је прошао кроз толико разочарања, толико пута прелазивао дуге путеве и са стотинама других беспосличара сатима чекао, само зато да би га одбили! Он се већ налазио на путу да сасвим изгуби самопоуздање и почео је да сматра себе некорисним човеком, за кога, једноставно, на овом свету нема места.

Завста, боље би било да је научно неки занат. Пекаре, месаре, браваре, кројаче и обућаре траже на све стране, и тако би и он у року од једног сата добио запослење. Али он се у те послове није разумевао. Шта је он уствари био? Пропала егзистенција с извесним знањем, много осећања и још више неспретности, дакле човек не коме се већ

са десет корака могло утврдити да није способан ни за какав практичан рад. Постоје и људи који бар имају дара за хоштапелере и који се на тај начин некако довијају у животу. Ти људи праве и продају којекакве спличине, пилуле и друге драгулије, и долазе до новца. Други, опет, постају агенти сумњивих предузећа, или се одају неким другим мрачним пословима. Међутим, за све то он није осећао нимало способности. За такве послове потребно је бар мало талента и велика доза дрскости. И док је очима прелетао преко малих огласа на огромним странама листа, све више је осећао да је он веома бедан, да се у тим огласима траже многи и многи људи, једино он, ама баш он, никома није потребан!

У том тренутку пао му је поглед на један уплатљив велики оглас, чија садржина га је у највећој мери заинтересовала. У том огласу нудило се нешто фантастично! Оглас је гласио:

Четвртак, 17 децембар 1942.
Лазар. Великом ченца Варвара.

БИОСКОПИ:

РАКОЦИ: Господин од главе до пете.

ЗРИЊИ: Љубав, освета, смрт,
АТИЛА: Доде (изнад 16 година).
НЕМЗЕТИ: Ђерка Самураја,
Претоставе у 3, 5 и 7 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕНЕ:

Апотека Ралетић, II Ракоци Ферени
ут 2. Телефон: 21—00.
Апотека Ненадовић, Мусолни ул.
12. Телефон: 23—05.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ:

Рођено: 1 женско дете.
Венчања: није било.
Умрли: Лука Грујић, котар, 67 год.;
Гизела, Крстановић рођ. Шулгети,
домаћина, 54 год.; Лука Глуваков из
Убошког дома, 76 год.

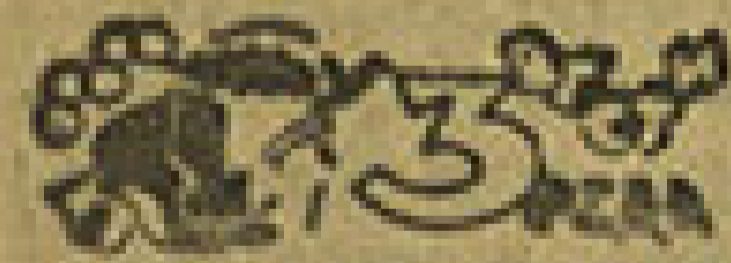
РАДИО

17 децембар 1942.

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња му-
зика • 10.15: Концерт вагрогасног
оркестра • 11.15: Хорски концерт •
12.10: Концерт радио-оркестра •
14.00: Музика за игру • 15.45: Ма-
ђарске народне песме • 18.00: Пева-
ње народних песама уз пратњу ци-
ганске музике • 19.05: Војна музика •
19.40: Концерт на оргулама •
20.55: Оперетски одломци • 22.10:
Из програма радио-оркестра • 23.00:
Симфониска песма „Јуначки живот“
од Рихарда Штрауса.

ЖИВОТ СПОРТИСТА У ОСИВЦУ

Примамо: После завршених првен-
ствених утакмица, фудбалери се ни-
ру угледали на г. Апу Оланимирова,
играча СК Надалје, да са својом по-
ловином стану пред олтар, него су
се посветили бокс-мечу. Најбољи је од
њих левтар-халф Ђорђе Ичин, који
је прописно пок-аутирао једну вагр-
ну навијачицу ОСК-а и тиме постао
првак лаке категорије у бокс-мечу.

Грађански не одлази на Божић у
Шпанију. Јављају загребачки листо-
ви, према извештајима својих допис-
ника из Берлина, да је Грађански
гребао да иде на међународну тур-
неју уочи Божића, па да побегне и
Шпанију. Из разних разлога, госто-
вања је одложено за Ускрс.

Хрватска је победила Словачку у
пинг-понгу са 5:2. У недељу су одр-
жано пинг-понг утакмице у Загребу.
Ово су биле реванш утакмице сло-
вачким пинг-понгистима. Последњи
пут хрватска можда победила је
Словачку у пинг-понгу са 5:2. Овај
резултат сада је и у Загребу понов-
љен. Највише се од Хрвата издваја
Должар, а од Словача Ковач.

У поптакном подзавету у Сабадни,
ва време зиме, службени часови одр-
жаваће се сваког уторника и петка од
7 до 8 часова увече. Тах дана ради-
ће главни секретар и благајник.

Ала наше замало бејаше!

Сличнице са „несрећно“ изгубљене утакмице против Сегеда

Магла, која се још од пре подне
спустила над целим градом, по под-
не је на игралишту „скратила“ не
баш ружичасти видик навијача. Хлад-
ноћа и влага продиру до костију, и
док маса навијача ритмичким ска-
њањем покушава да појача цирку-
лацију крви и „унисоним“ цупкањем
да загреје смрзнуте ноге, добар део
оних „јачих“ љубитеља спорта на
сваки гол који падне УАК-у „обара“,
рада утехе, по два шприцера и жали
се што је недеља, па им је тим
ускраћено још веће уживање — бре-
сковача. А баш су дошла са великом
љубављу и разумевањем за „племен-
ити“ спорт, али нису они криви што
су их љубимци изневерили и разоча-
рали, па сад, ево, од свилног „дешпе-
рата“ о „једном трошку“ загревају се
и прикривају руменило што им је
због пораза од стива забило на лице.

Један који није „лао у искушење“
завидљиво шета око групе „разоча-
раних“ и с висине добацује једном
који је „поклекао“:

— Зар и ти сице Мито!?
— Их, брате, — правда се грешник,
— смучило ми се, а они не пуштају
напоље, па морам некако да дам
одушка.

Мрежа УАК-а затресла се већ дру-
ги пут, а „наши“ никако да се „сре-
де“ и да „почну“. На стајању кити
од беса и полако, прво „стајљиво“ и
појединачно, а затим у хору са све
више ритма и динамике, почиње да
се навија за „шарене“. Ипак понека
су остала „доследни“, и, због отсут-
ности моћи говора, само пасивно, тј.
отима и нагибањем тела, навијају за
„лаве“. Један који се мало откранио
цвали уздишући:

— Па, људи, није ни чудо што ће-
ме „изгубити“. Ето, ја само стојим
и посматрам, па ми играју очи од
ових шарених дресова, а како ли тек

Сабо пати од ове комбинације прве-
нобетних и „тегет“!

Као упркос високој победи гости-
ју, утакмици против Сегеда прида-
вао се велик значај и за њу је вла-
дало велико интересовање. То дока-
зује и чињеница да су на игралиште
дошли и навијачи „са стране“, из око-
лице Ујвидека. Тако је један чика у
годинама због свога љубимца Мајта-
на потеглао чак из Футога да га види,
јер он зна њега, био је код њих, у
Футогу, увек најбољи. Приликом сва-
ке успешне интервенције Мајтанове
он се окреће публици и важним то-
ном објашњава:

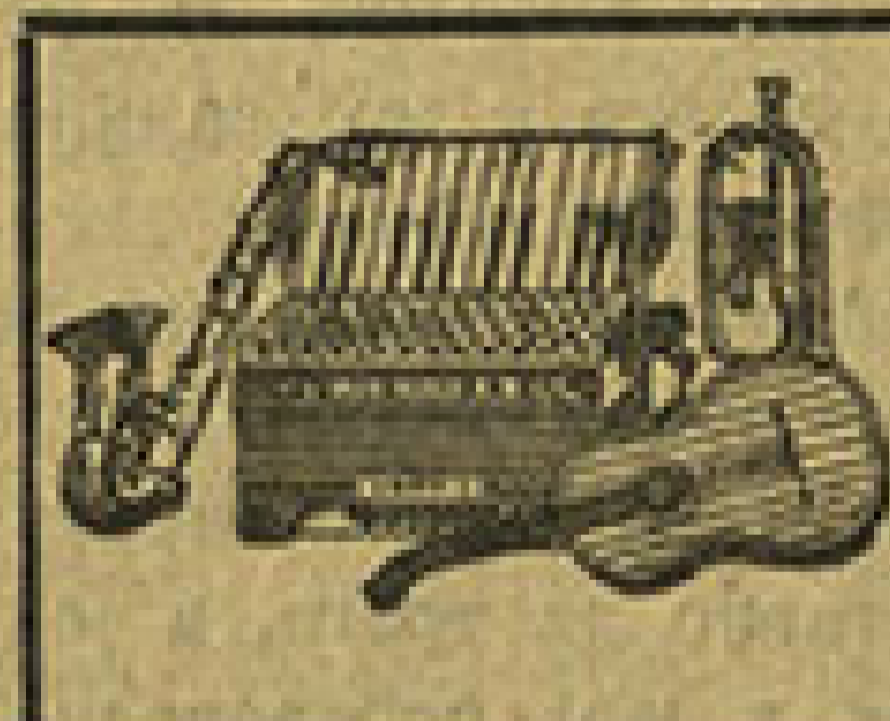
— То је Мајтан. Он је играо код
нас и био је најбољи играч. Знам ја
чега.

Елем, десило се да симпатични чи-
ка једном превари један „лике“ сла-
вог фудбалског аса, који је имао те-
шку последницу за УАК: мрежа се
затресла! Као и увек, стари опет по-
че са извесном дозом жалости и гла-
су:

— Није ту, којом срећом, био Мај-
тан. Да видиш како би он то... Је-
данпут код нас тако...

Још неколико секунди и — стари
обожавалац Мајтана се нашао сам у
великом кругу која је око њега за-
тали час испражњен. Најближи су-
сед му је стајао на ототојању до-
мета његових речи.

Утакмица је завршена са, на жа-
лост, веома познатим резултатом. Уз
велике напоре пробијамо се кроз пре-
преке које нас очекују па излазу из
игралишта, а које нам се супротста-
љају у виду комбинације лондонске
магле и каћеког блата. Тек што смо
осетили „чврсто под ногома, срца
нас љубитељ спорта који није отагао
на утакмицу. Наш маневар да набег-
немо сусрет, тј. разговор са њим,

Све врсте музичких инструмената купи-
нете најбоље у стручној трговини

Бела Трупел

Ујвидек, Бароши Лавло ул. 7
Заступник Хомерових хармоника,

2046

ПОМЕН

Тужним срцем и болом у души
јављамо свима сродницима и пријате-
љима да ћемо нашем милом и никад
непрежаљеном сину и брату

Гаври Гагици Куцурац

давати четрдесетодневни помен 19 де-
цембра о. г. о његовој Крсној слави
Св. Николи у Офутаку — Ст. Футогу.

Вечито ожалошћени:

Отац Сима, мати Косанка,
сестра Тинка и брат Ђорђе

2128

остаје безуспешан. Он нам поставља
питање:

— Колика је резултат?
— 3:0.

Он је, међутим, вероватно рђаво
разумео на кога се ово три одвои
и каже:

— Па, добро је.

Шта да му ради човек? Да би из-
бегли конфликт и даље објашњава-
ње на хладноћи, стискамо зубе и ре-
зигнирано потврђујемо:

— Да, добро је! Могло је бити и
горе.

МАЛЫ ГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даљ
реч 10 ф. — За оне, који тражи
службу 50% јефтиније.

КУПОВИНА

КЛАВИРЕ ИЛИ ПИЈАНИНА купу-
јем. Молим адресу оставити у Ад-
министрацији са ознаком марке, ду-
вањем и цене. 2038

УПОТРЕБЉЕНЕ ГРАМОФОНСКЕ
ПЛОЧЕ купује по највишој цени Ху-
бер Фридрих, трговина радио апар-
ата, Ујвидек, Мусолни ул. 19. Теле-
фон 34—85. 2119

КУПИО БИХ У ЦЕНТРУ ГРАДА
социјну грађевину и у добром ста-
њу кућу на спрат. Понуде на Ад-
министрацију под „Рентабилност“. 2129

ПРОДАЈА

ДОБРО ОЧУВАН НАМЕШТАЈ за
шпелерајску радњу повољно на про-
дају. Ујвидек, Хал тер 5. 2106

ПРОДАЈЕМ: наше мушких шива-
њих машина и специјалних за рупи-
це и за пришивање дугмади; 2 писа-
ће машине далајнице; 2 канцелари-
ска намештаја; 2 отомана; 2 фуруне
за грејање погли; велики прибор кро-
јачког намештаја; лутке, тепихе, сте-
лаже, столоче. Видети Алмашка 5.
2121

ПРАЗНО

БОЉИ ГОСПОДИН, добро ситуиран
жели познанство младе драгеске
даме. Само озбиљно понуде са ви-
формацијама и најновијом фотогра-
фијом која се дискретно враћа, на
Администрацију под шифром „Н“
улично познанство“. 1913

СТАРА одела, веш најбоље плаћам
На позив кући долазим. НАЧА ШАН-
ДОР, отворетинар, Хал тер 7 (Робљ-
трг). 691

У сопственом интересу ваше наочаре
набављајте само код дипломираног
ОПТИЧАРА
А. Казинци 1838
Ујвидек, Хитлер А. ул. 16. Тел. 30-30

Одговорни уредник и издавач
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа „Уранија“,
штампарски завод и издавачко
подузеће (власник Јован Келемен)
за штампарију одговара Јосип
Франк, II Ракоци Ферени ул. 50.
Рукописи се не враћају.